

NEVROTSKE, STRESNE IN SOMATOFORMNE MOTNJE

Nevrotske,
Nevrotske,
stresne
stresne
in somatoformne
motnje
motnje
v splošni medicini
v splošni medicini
in psihiatriji
in psihiatriji

Psihiatrična
bolnišnica
Begunje

Begunje,
24. in 25. maj
1996

Zbornik
NEVROTSKE, STRESNE IN SOMATOFORMNE MOTNJE
v splošni medicini in psihiatriji

Psihiatrična bolnica Begunje, 1996
Urednika: Brane Brinšek, Vladka Stamos
Lektoriranje: Marija Žmitek
Oblikovanje: Studio Aleja; Barbara Bogataj-Kokalj
Tisk: Medium d.o.o.
Naklada: 300 izvodov

Po mnenju Ministrstva za znanost in tehnologijo št. 415-01-32/97 z dne
14.03.1997 šteje zbornik med proizvode,
za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

616.89(063)

NEVROTSKE, stresne in somatoformne motnje
v splošni medicini in psihiatriji: Begunje, 24. in 25. maj 1996:
(zbornik) / (urednika Brane Brinšek, Vladka Stamos). -
Begunje: Psihiatrična bolnišnica, 1997

1.Brinšek, Brane 2. Stamos, Vladka
65972224

Begunje, 24. in 25. maj 1996

NEVROTSKE, STRESNE IN SOMATOFORMNE MOTNJE

v splošni medicini in psihiatriji

Psihiatrična bolnišnica Begunje

- 7** POZDRAVNE BESEDE; *Janez Romih*
- 9** UVODNI NAGOVOR; *Gorazd v. Mrevlje*
- 11** ZDRAVITI, NE ZDRAVITI, KDO ZDRAVITI?; *Jože Lokar*
- 15** ZDRAVNIK V PSIHO SOCIALNEM SISTEMU BOLNIKA; *Martina Tomori*
- 25** FOBİČNE, ANKSIOZNE IN OBSESIVNO-KOMPULZIVNE MOTNJE;
Vladislava Stamos
- 38** STRESNE MOTNJE IN OBVLADOVANJE STRESA; *Slavko Ziherl*
- 48** DISOCIATIVNE, SOMATOFORMNE IN OSTALE NEVROTSKE MOTNJE;
Branko Brinšek
- 60** ZAPLETI PRI NEVROTSKIH IN SOMATOFORMNIH MOTNJAH;
Andrej Žmitek
- 72** NEVROTSKE MOTNJE KOT KOMORBIDNOST PRI SOA; *Helena Gantar*
- 82** OCENA DELAZMOŽNOSTI PRI PACIENTIH Z NEVROTSKIMI,
STRESNIMI IN SOMATOFORMNIMI MOTNJAMI; *Miklavž Petelin*
- 86** DELAZMOŽNOST BOLNIKOV Z NEVROTSKIMI, STRESNIMI IN
SOMATOFORMNIMI MOTNJAMI S STALIŠČA SPLOŠNEGA ZDRAVNIKA
IN SPEC. MEDICINE DELA; *Marjeta Zupančič, Janko Kersnik*
- 92** NEVROTSKE, STRESNE IN SOMATOFORMNE MOTNJE V AMBULANTI
ZDRAVNIKA SPLOŠNE MEDICINE IN V DEŽURNI AMBULANTI;
Janko Kersnik

- 105** OBRAVNAVA BOLNIKOV Z NEVROTSKIMI, STRESNIMI IN SOMATOFORMNIMI MOTNJAMI TER NJIH PRIPRAVA NA ZDRAVLJENJE; *Gorazd V. Mrevlje*
- 115** PSIHOTERAPEVTSKE INTERVENCIJE SPLOŠNEGA ZDRAVNIKA; *Janez Rojšek*
- 126** UPORABA ANTIDEPRESIVOV V ZDRAVLJENJU NEVROTSKIH, STRESNIH IN SOMATOFORMNIH MOTENJ; *Janez Resman*
- 138** ANKSIOLITIKI; *Zala Schmitzer*
- 145** SPECIFIČNOSTI STRESNIH, PSIHOSOMATSKIH IN NEVROTSKIH MOTENJ PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKI IN NJIHOVA GENEZA; *Biserka Ilin*
- 155** SREDNJA SKUPINA (poster); *Bernard Rojnik*
- 159** SISTEMSKA DRUŽINSKA TERAPIJA (poster); *Nada Hribar*

Janez Romih

Spoštovane kolegice in kolegi,

preteklost je odmerila mesto naši bolnišnici na podeželju hribovite Gorenjske, a ta njena slikovita podkaravanska odmaknjenost že dolgo ni več otožna in samotna, kot je morda kdaj bila, in ni več problem, s katerim bi se ne vem kako zavzeto ali sploh še ukvarjali. Po mnogih letih svojega obstoja se bolnišnica počuti trdno zasidrana sredi življenja, in to ne v smislu zaplankane, oglušele in otopele samozadostnosti, marveč v smislu globoke prepletenosti z njim in tenkočutne odzivnosti nanj.

Takšno njeno, recimo mu kar radoživo, počutje je potem lahko celo v nekdanji Kacijanarjevi graščini, kamor nekako ne sodi, spodbuja k vztrajnemu iskanju odgovorov, ki jih pred njo postavljata življenje in medicinska oziroma psihiatrična stroka.

Ko smo se lanske lepe jeseni na posvetu v Begunjah lotili nevroleptičnega zdravljenja, sem dejal, da se nahajajo v osrčju naše pozornosti in terapevtskih tokov bolniki s shizofrenimi in ostalimi psihozami. To še zmeraj in nedvomno drži, čeprav se zdi, da so me moji kolegi s svojo pobudo glede izbrane teme za tokratni posvet do neke mere demantirali. Z njo namreč odpirajo diskusijo na povsem drugem koncu psihiatrije. Vendarle pa njihova pobuda odseva stanje, v katerem se je dejansko znašla bolnišnica, ko na eni strani ostaja zvesta svoji tradiciji in veliki odgovornosti, ki jo ima do duševnih bolnikov v ožjem pomenu besede, na drugi strani pa jo zlasti razmah njene ambulantne dejavnosti interesno vse bolj usmerja k populaciji bolnikov, ki trpijo zaradi ostalih motenj duševnega zdravja. Nevrotske, stresne in somatoformne kot izjemno pomembna in velika skupina zagotovo sodijo mednje.

Razumevanje in prepoznavanje teh motenj se dotikata nekaterih globljih sestavin naše določenosti, na primer tesnobe, tega posebnega doživetja, ki nam je kot možen vzgib dano od rojstva naprej, in bi lahko rekli, da nič, kar je res človeka vredno, ne zaživi v ta svet brez nje in da bi

bilo življenje brez tesnobe za nas morda bolj enostavno, a bi hkrati imelo mnogo bolj prazen zven. Težave pa se pričnejo tisti hip, ko se tesnoba zlije čez rob dopustnega, pozitivnega in kreativnega naboja, ki ga ima za posameznika, ko postane nekaj, kar je bilo dotlej v funkciji polnokrvnega življenja, za to isto življenje resna ali celo nepremostljiva ovira.

Ni moja naloga podrobneje razpredati o tem in verjamem, da boste to vsak iz svojega zornega kota in temeljito opravili predavatelji, ki ste se ljubeznivo odzvali k sodelovanju in bi brez te vaše do nas prijazne, za vas pa naporne geste, srečanja ne moglo biti.

Sicer je posvet zasnovan podobno kot prejšnja dva. Njegova vsebina naj bi vznemirila in zamikala poleg ostalih predvsem psihiatre in splošne zdravnike. Sodeč po obisku se je to v znatni meri zgodilo. Iskreno in pristrčno dobrodošli vsi, ki ste zmogli potrebno dobro voljo in radovednost, da ste prišli sem in jo ob tem lepem vremenu ne mahnili kam drugam.

Poudariti še velja, da je organizacija srečanja skupno dejanje Psihoterapevtske sekcije in Sekcije za splošno medicino ter naše ustanove. Ne samo na simbolni, marveč na povsem konkretni ravni. Zato ni bilo težav s predavatelji in tudi kaka druga zadrega je bila na ta način lažje in hitreje odpravljena. Seveda pa si jo bomo, "če slava nam kedaj zasije", složno razdelili in se ne prepirali okoli deleža krivde, če se zadeva ne bo dobro končala.

Da se nam Gorenjcem ni treba tresti za vsak tolar, to pa sicer kar naprej in najraje počnemo, so imenitno poskrbeli Lek, Kemofarmacija, Krka in Roche. Seveda so pri tem videli in izkoristili nekaj priložnosti tudi zase, a kdo neki bi jim ob tolikšni njihovi dobrohotnosti in darežljivosti to sploh lahko zameril.

Radoživo vzdusje bolnišnice sem že omenil. Če je to za naš običajni vsakdan vendarle nekoliko pretirana oznaka, za obdobje priprav na posvet gotovo ni. Visel je v zraku, bil je med nami, težko opredeljiv, nekoliko živčen, vendar vražje dober občutek zagrizene pripadnosti vseh v hiši nečemu skupnemu.

Program srečanju je zastavljen ambiciozno. Časovno kar malce prenapeto. Škoda bi bilo zato načenjati njegovo substanco s preveč pozdravnimi besedami. Vemo, da so to ljubeznivosti, ki sicer morajo biti, prave in bistvene stvari pa sledijo, ko je ta prijaznost gostitelja že mimo.

Naj mi bo torej dovoljeno končati z željo in upanjem, da bi vam bilo ta dva dneva in malo noči tukaj v naši in v družbi že pomladnih sapic lepo in da bi bilo srečanje po svoji strokovni in človeški vsebini za vse nas čimbolj zlahkno in bogato doživetje.